

ні користувачі (працівники економічних і фінансових служб) на основі даних про власний капітал ухвалюють рішення про оптимізацію структури капіталу. Тому необхідним є проведення аналізу власного капіталу за зазначеними вище показниками та формування аналітичної бази даних за результатами проведеного аналізу для спрощення процесу прийняття управлінських рішень щодо власного капіталу.

Реформування системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності в Україні з урахуванням вимог міжнародних стандартів неможливе без формування відповідного обліково-аналітичного забезпечення системи управління в цілому й управління власним капіталом підприємства зокрема.

Обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом розглядається як поєднання різних видів інформації про власний капітал – нормативної, облікової, необлікової та аналітичних показників. Нормативна інформація базується на нормативно-правовій базі з обліку власного капіталу і включає законодавчі, нормативні й методичні документи. Облікова інформація, що формується у системі бухгалтерського обліку й відображається у фінансовій звітності підприємства, широко використовується для обґрунтування тактичних і стратегічних управлінських рішень. Аналітичні показники відображають ефективність використання власного капіталу, його структуру, динаміку, рентабельність.

Список використаних джерел: 1. *Легенчук С. Ф.* Обліково-аналітичне забезпечення управління власним капіталом / С. Ф. Легенчук, І. Р. Поліщук // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2015. – Вип. 1 (31). – С. 197–211. 2. *Данилишин Л.* Інформаційно-аналітичне забезпечення управління власним капіталом підприємства / Л. Данилишин, І. Михайлюк // Галицький економічний вісник. – Тернопіль, 2014. – Т. 45, № 2. – С. 127–133. – (Фінансово-обліково-аналітичні аспекти). 3. *Безкоровайна Л. В.* Особливості обліку власного капіталу на підприємствах / Л. В. Безкоровайна // Глобальні та національні проблеми економіки: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського. – 2015. – Вип. 4. – С. 950–954.

УДК 657

Г. М. Шаповал, канд. екон. наук, доцент кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту

В. В. Попович, магістр

Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова, м. Харків, Україна

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ключові слова: основні засоби, стратегічне управління, будівельне підприємство, інформаційно-аналітичне забезпечення.

На сучасному етапі розвитку економічних відносин основні засоби становлять основу матеріально-технічної бази будівельних підприємств. Від рівня технічного стану та ефективності використання основних засобів залежить якість продукції, продуктивність праці, рентабельність підприємства. Це вимагає постійного контролю за ефективністю використання основних засобів для потреб стратегічного управління. Ефективне управління основними засобами неможливе без обліково-аналітичного забезпечення цього процесу.

Значний внесок у розвиток системи інформаційно-аналітичного забезпечення управління основними засобами зробили І. Б. Дугчак [1], О. О. Жарікова [2], Д. І. Юрків [3] – удосконалення первинного обліку основних засобів; О. Г. Лищенко та О. О. Назаренко [4] – удосконалення процесу організації обліку операцій з надходження основних засобів на підприємство; М. М. Матієшин [5] – розробка моделі обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами як системи. Проте потребують подальшого вивчення та вирішення питання інформаційно-аналітичного забезпечення управління основними засобами будівельних підприємств з урахуванням специфіки галузі та стратегічних перспектив діяльності.

Організація інформаційно-аналітичного забезпечення процесу управління основними засобами повинна являти собою єдину систему взаємопов'язаних, взаємоузгоджених способів

та методів обліку, які охоплюють усі облікові процеси щодо виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про рух основних засобів, а також систему показників для проведення аналізу стану та ефективності використання основних засобів.

Для аналізу основних засобів будівельних підприємств необхідним є відповідне інформаційне забезпечення, що формується системою обліку (табл.).

Таблиця

Інформаційна база аналізу основних засобів та її аналітичні можливості

Інформаційне джерело	Форма	Аналітичні можливості
Публічна фінансова звітність	Баланс (Звіт про фінансовий стан)	Оцінка рівня забезпеченості основними засобами. Аналіз зносу та придатності основних засобів.
	Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	Факторний аналіз оцінки ефективності використання основних засобів.
	Примітки до річної фінансової звітності Ф.№ 5	Аналіз стану, руху, наявності основних засобів. Горизонтальний та вертикальний аналіз основних засобів.
Статистична звітність	Звіт про основні показники діяльності підприємства Ф№1-підприємство	Аналіз наявності, динаміки, складу, структури основних засобів.
	Звіт про будівництво будівель та споруд Ф.№ 2-КБ	Аналіз стану, руху, наявності основних засобів. Забезпеченість підприємства основними засобами та ефективність їх використання.
	Інформація про одержання дозволу на виконання будівельних робіт Ф№1-БУД	
Облікові реєстри	Журнал № 3, № 4	Інформація про господарські операції з обліку основних засобів
	Головна книга по рахунках 10 – 18 «Основні засоби»	Інформація для проведення аналізу структури та динаміки основних засобів в розрізі синтетичних рахунків.
Інша інформація	Акти інвентаризації основних засобів	Оцінка відповідності даних, що містяться у фінансовій, статистичній звітності та облікових реєстрах факту, що суттєво впливає на точність аналітичних розрахунків і, відповідно, на прийняття управлінських рішень. Інформаційна база факторного аналізу, аналізу фондоозброєності.

Сфера діяльності будівельних підприємств виділяється інтенсивною експлуатацією основних засобів, у зв'язку з чим необхідно виділяти значні потужності на підтримання їх у робочому стані, відновлення та поліпшення таких об'єктів.

Показники стану й ефективності використання основних засобів можна об'єднати у три групи, які характеризують: 1) забезпечення підприємства основними засобами (фондомісткість, фондоозброєність, коефіцієнт вартості основних засобів у майні підприємства); 2) стан основних засобів (коефіцієнти зносу основних засобів, придатності основних засобів, оновлення основних засобів, вибуття основних засобів та приросту основних засобів); 3) ефективність використання основних засобів (фондовіддача, рентабельність основних засобів).

Стратегічне управління основними засобами є найважливішою проблемою будівельних підприємств, адже ефективності використання основних засобів та виробничих потужностей підприємств належить центральне місце в період становлення ринкового механізму господарювання. Стратегічним управлінням основними засобами є інформаційне виділення та організаційно-методичне забезпечення пошуку шляхів вирішення проблеми відтворення основних засобів серед комплексу проблем стратегічного розвитку підприємства.

Отже, будівельні підприємства для забезпечення розвитку у стратегічній перспективі повинні не тільки прагнути модернізувати основні засоби, збільшувати час роботи обладнання, удосконалювати склад та структуру основних засобів, але і максимально підвищувати ефективність їх використання із застосуванням інтенсивних методів.

Список використаних джерел: 1. Дутчак І. Б. Документальне оформлення та облік надходження основних засобів на підприємство / І. Б. Дутчак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.13. – С. 188-194. 2. Жарікова О. О. Первинний облік основних засобів: удосконалення типових форм / О. О. Жарікова // Вісник СевНТУ. Серія: Економіка і фінанси : зб. наук. пр. – Севастополь, 2011. –

Вип. 116.– С. 56–58. 3. Юрків Д. І. Удосконалення документального оформлення обліку основних засобів [Електронний ресурс] / Д. І. Юрків // Науковий вісник ХНЕУ «Управління розвитком». – 2014. – № 9 (172). – Режим доступу : <http://irbis-nbuv.gov.ua>. 4. Лищенко О. Г. Вдосконалення організації обліку операцій з надходження основних засобів на підприємство [Електронний ресурс] / О. Г. Лищенко, О. О. Назаренко. – Режим доступу : <http://zgia.zp.ua>. 5. Матієшин М. М. Сутність обліково-аналітичного забезпечення процесу експлуатації основних засобів будівельних підприємств / М. М. Матієшин // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2014. – № 3 (78). – С. 90-94.

УДК 657

Г. В. Гулевич, магістр екон. наук, старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета, анализа, аудита и статистики

Барановичский государственный университет, г. Барановичи, Республика Беларусь

ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ ВЕДЕНИЯ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА И СОСТАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ СОГЛАСНО КОНЦЕПЦИИ МСФО

Ключевые слова: гармонизация, бухгалтерский учет, отчетность, МСФО, сертификация.

Беларусь, как и многие другие страны мира, вовлечена в процесс гармонизации национальных систем бухгалтерского учета и отчетности в соответствии с международными стандартами. Подготовленные Министерством финансов изменения законодательства по бухгалтерскому учету и отчетности направлены на защиту интересов субъектов хозяйствования, повышение достоверности бухгалтерской отчетности.

Стратегия применения международных стандартов финансовой отчетности (МСФО) в Беларуси определена в статье 17 Закона Республики Беларусь «О бухгалтерском учете и отчетности», где выделены два направления их внедрения:

- введение обязанности составления финансовой отчетности общественно значимыми организациями в соответствии с МСФО;
- улучшение качественных характеристик бухгалтерского учета на основе МСФО [1].

В Законе предусмотрена обязанность составления консолидированной отчетности по МСФО для общественно значимых организаций, имеющих группу компаний, – банков, страховых организаций, ОАО, ценные бумаги которых допущены к обращению на торгах организаторов торговли ценными бумагами.

Такая мера позволяет белорусским компаниям активнее привлекать иностранные инвестиции, выйти на первичный публичный выпуск акций (ИРО). Аналогичный круг организаций, обязанных применять МСФО, установлен в законодательстве стран таможенного союза и большинства зарубежных стран.

Сегодня отчетность по МСФО в Беларуси составляет весь банковский сектор, крупнейшие промышленные организации (Белорусский металлургический завод, ЗАО «Атлант» и др.), организации нефтяной отрасли, отдельные страховые компании.

Для остальных организаций применение международных стандартов в настоящее время не обязательно. Однако, МСФО не отменяют внутренние нормативные правовые акты по бухгалтерскому учету и отчетности.

В Законе предусмотрена национальная сертификация специалистов по МСФО, претендующих на должность главного бухгалтера общественно значимой организации (за исключением банков).

Аттестация на право получения сертификата профессионального бухгалтера проводится в форме квалификационных экзаменов, а подтверждение квалификации — в форме тестирования. Опыт других стран показал, что сертификация профессиональных бухгалтеров является неотъемлемым условием применения МСФО. Введение сертификации позволяет повысить престиж бухгалтерской профессии.

При введении в действие МСФО определяются особенности их применения на территории республики.